

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (nemesítés; kinevezések 's előléptetések; két fővárosunkban elhunyt I. Ferenc királyunkért gyászmisék; szerb határszéli hírek; barcza-vidéki földrengés; a pesti jótékony asszonyegyesület múlt évi munkálatai; Reményi Ignác; egyesületi közgyűlések a József napi sokadalom alatt; a duna-gőzhajózási társaság közlése (vége); m. t. Akadémia; külömféle: Temes megyei időjártat; Körös folyam árad, Bács megyében földrengés, a kegyes szerzet pesti tagjainak ezévi munkálata, 's a t.) Portugália (d. Pedro de Alcantara trónörökösnek ünnepélyesen megismérve; 's a t.) Spanyolország (az alkotmányosok ismét néhány apró csatát nyertek; 's a t.) Anglia (parlament ülések; Grote titkos szavazást sürgető indítványa megbukik; az irlandi szegényi törvény vitatása; a canadai zendülők Navy szigetét elhagyják, Detroitban újabb lázadási mozgalmak; 's a t.) Franciaország (kamarai ülések; afrikai hírek; 's a t.) Olaszország, Németország, Amerika, Egeyhír, Gabonaár

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Ő es. 's ap. kir. fölsége múlt évi jan. 6ki rendeletében Katinelli Sigfried Pozsega megyei főadószedőt magyar nemességre emelni; f. é. febr. 3diki határozatában Kovács József győri olvasó kanonokot sz. György lovag 's martyrról nevezett gottali címzetes apáttá; Mattyasovszky János m. k. udv. kamarai titoknokot 's Possavec Zsigmond Szerém megyei elsőalispánt m. k. udv. kamarai tanácsosakká, múlt évi nov. 22iki végzetében Jeszenszky Károly kir. tanácsost 's Leopoldrendi vitézt es. kamarássá; 's Mérey Károly Esztergom megyei tiszt. főjegyzőt (ő excelja Mérey Sándor fiát) m. kir. udv. kamarai tiszt. titoknokká nevezni; Gedeon Laszlo n. váradi kir. akadémiai jogtanítót, 's Antal János erdélyi helv. vall. superintendenst pedig nemes-levellel megajándékozni méltóztatott.

A m. kir. udv. kamra a keblebeli rangbecsnöki (taxatoratus) hivatalnál Daroczy Ignác eddigi járulnokot ellenőrré; a marmaros-szigeti főpénztárnál Simkovich Mihály pénztártisztet a szigeti tisztartóság-hoz ellenőrré; 's Lécsek László mohácsi díjtalan gyakornokot ugyanott sópajtáurré alkalmazá. — Amsperg Márton rékasi kamarai számtartó f. é. jan. 13ikán meghalálozott.

Tegnap azaz mártz. 2kán tartotta testvér két fővárosunk bold. emlék. I. Ferenc fejdelmünkért fő szentegyháziban egész ünnepélyel az évfordulati gyászmisét, Budán ugyan a m. m. k. helytartóság, udv. Kincstár, hadi-Főkörmány 's városi Tanács jelenléteben m. Ocskay Antal báka püspök 's helytartósági tanácsos, Pesten pedig a főtörvényszék, megyei, városi 's katonai hatóság tagjaiban n. Németh György k. tábl. praelatus, békes nyugtért könyörögve a felejtethetlen hamvadó koronásra, áldásért fölkiáltott utódjára 's boldogságért édes hazánkra. A kegyes iskolai rend is halotti szertartásu szent áldozattal tisztelvé elhunytá emléknapját kegyes másod-alapítójának.

Szerb határszéli hírek szerint, a bosnyák vezér, Mehmed Vedschibi basa, hivatalában egy évre ismét megerősítették. Az eziránt érkezett nagyuri fermán kihirdetésekor minden erősségben álgurohaj jelentő az általános örömet. Az egész taromány annyival inkább örvend ez újabb nagyuri megerősítésen, mivel azt egyszersmind két igen üdvös rendszabály kíséri. A vezér ugyanis minden kerületbe parancsokat küldé, mellyek szerint ezentul szigorú büntetés alatt minden töröknek tilos keresztyén alattvalót sarcolni, vagy bármikép megsérteni, az ausztriai határok átépítésre 's nyugalom-háborításra pedig halálos büntetés hirdettetik.

Fekete-halm-on (barcza-vidéki mezőváros) a jan. 23ki nagy földrengés által egy erősen megrongált kőépület összeomolván két e házban volt gyermek, kiknek szülcik reggeli isteni tisztelőten voltak, csudálatosan életben maradt, mindkettő az épségben maradt kályhában kereszven menedéket. E. Hl.

A pesti jótékony Asszonyegyesület, melly már 1817 óta valódi emberbaráti értelemben szilárd buzgalommal munkál, a most lefolyt évben is, noha több súlyos akadállyal kelle küzdenie, áldásosztalag mutatkozott. Jan. Isejétül dec. fogyatig, előleges vizsgálat után, mit a választottsági és segéd-asszonyok kitünő figyelemmel alapszabály szerint szoktak illető kerületeikben eszközölni, 's helybenhagyás végett az egyesületi biztosság elibe terjeszteni, számos nem érdemlett nyomorban sohajtozó házi szegényt szabadíta meg szánatos helyzetéből, körülményik szerint majd élelmi-szerek, ruházat, fa, vagy orvosi segély 's gyógyszerek, majd pedig készpénz által nyújtván hathatós segélyt, mellyben 700 személynél több részesült, többnyire családapák és számos gyermek anyja, kik részint hetenkint vagy havonkint, részint pedig egyszerre nyújtott segélyül összesen 14,207 fr. 45 kr. váltót kaptak az egyesületi pénztárból. Ezenkül számos olly elszegényült anya 's leány, kik szorgalmas kezeikkel törekszenek magukat 's családjukat kitartani, de készítményikre vevőt vagy megrendelőt nem találnak, az által nyert hathatós segélyt, hogy az egyesületől méltányos díjfértés mellett munkát kapott az egyesületi raktár számára, mellyben, mint tudva van, mindennemű asszonyi munka árultatik. E raktárt az illető egyesületi asszonyságok buzgalma olly igen kedvező menetbe hozá, hogy az 1837ben már egy fillérjébe sem került az egyesületnek, 's e szerint azt magától is függetlenül fenállhatónak tekintheti. Továbbá az egyesületi kórházban, melly hályog-vakok számára alapult, ugyan 1837ben 13 szombatig nyert szorgalmas ápolatást, mellynek következtében 8 tökéletesen visszanyeré szemfényét, kettő pedig tetemesül javultan hagyá el a kórházat. E hályog-vakok kórházának költsége a most múlt 1837iki évben összesen 836 fr. 55 kr. váltóba került, melly mennyiség felét a pesti, felét pedig a budai egyesület pénztára viselé. E költségek földözésire az újévi köszöntések helyett dívatozó nyomtatott névjegyzékekből összesen 1368 fr. 28 kr. váltóban jött be, a jan. Siki álorenzás táncvizgalomból 3646 fr. 10 kr., 's a mártz. 7iki hangversenyből 344 fr. 40 kr. Továbbá, következő egyes emberbarátok segíték az enlített év folytában adakozásikkal az egyesületi pénztárt: Dercsényi János temesvári kamarai administrator 60 fr. adott; Cseko-

nics János 144 fr.; Klobusiczky Péter kalocsai érsek 100 fr.; Szécsen Jozefa grnő 150 fr.; Lukács szül. Hülf Róza 50 fr.; Grossinger Ferenc végintézetében 200 fr.; Grossinger Örszébet 60 fr.; Appiano szül. Valero Borbála assz. 75 fr.; Malvieux Johanna 50 fr.; Kappel Emilia 30 fr.; Hartleben 12 fr. 30 kr.; Uffer 12 fr. 30 kr.; Pollák Leonóra 12 fr. 30 kr.; Malvieux Lajos 25 fr.; Ferdinandy szül. Pomm Jozefa 50 fr.; Vogel Sebestyén 50 fr.; Krausz Örszébet 50 fr.; Grossinger Ferenc örökösai 500 fr.; Vay Katalin bnő, szül. Geymüller bnő 250 fr.; Bánffy Amália bnő, szül. Borbély 100 fr.; Jálies Andor 25 fr.; Burgmann Károly 25 fr.; Klopfinger 40 fr.; Ritter Keresztely 10 fr.; Steinacker Gusztáv 175 fr.; Szláv, özv. Majláth Therez végintézetében 1000 fr.; Károlyi György gr. 500 fr.; Ráday Agnes grnő, szül. Prónay bnő 60 fr.; Almásy szül. Horváth assz. 50 fr.; Gömörly Julia 100 fr.; Forster szül. Rutkay Karolina 50 fr.; Sartory János 40 fr.; Székely Károly 10 fr.; Pscherer 10 fr.; Liedemann Ferenc 25 fr.; Legrand 20 fr.; Dernheimer 6 fr.; Müller Anna 6 fr.; Müller Therez 10 fr.; Boráros Leonóra 10 fr.; Steinbach Anna 10 fr.; Dumcsa Dömötör 10 fr.; Vrányi Konstantin 40 fr.; Lázár Anna 15 fr.; Bene Mária 25 fr.; Szepessy Ferenc 12 fr.; Eötvös József 12 fr. 30 kr.; Rupp Tekla 12 fr. 30 kr.; Kray bnő 50 fr.; Derra szül. Zet-tiri Mária 20 fr.; Liedemann J. Samu örökösai 150 fr.; Specht János végintézetében 2043 fr. 45 kr.; Pajor Antal 250 fr.; Horváth szül. Lati-novics Anna 250 fr.; Wenkheim bnő szül. Orczy Therez bnő 300 fr.; Liedemann szül. Rieke Róza 100 fr.; Halbauer Therez 25 fr.; Szirmay szül. Gyürky Johanna 100 fr.; Koch Klótild 15 fr.; Simonyiné 100 fr.; Rosty szül. Eckstein Anna 100 fr.; Dézsán szül. Kőszeghy assz. 25 fr.; Steinlein grnő, szül. Hellenbach Zuzanna bnő 75 fr.; Outik szül. Hülf assz. 60 fr.; Nákó 125 fr.; végre Szapary grnő, szül. Almásy Rozália 50 fr. —

Reményi Ignác, törvénytaná, magyar k. helytartósági, udv. kincstári 's hadi főkörmányi ügyviselő Budán két héig tartott ideglázban munkás 's érdemteljes életpályája 63dik évében mártz. 1sőjén elhunyt. Béke árnyékának 's vigasztalás elhagyottinak!

Most múlt januárban tenger mellékünk kikötőiben 53,444 forintig volt reánk nézve tetteges a kereskedés.

Egyesületi Közgyűlések. A közgyűlést tartani: Gyapju-tár-Egyesület mártzius 15kén, Gazdasági 17kén, Kisdedóvó-intézet. Magyaror. terj. 18án regg. 11 órakor, Lóiskola-Egyesület szinte 18kán délut. 5 órakor; mellyekre az illető t. részese-k megjelenése ujonan kéretik.

A duna-gőzhajózási társaság közgyűlése. (Vége) — Az előrebocsátottakhoz szoroson csatlakozik annak általános átnézete, mi vállolatunk további sikerítéséhez szükségké megkívántatik, 's azt következő rendben közöljük Önökkel: Gőzhajózásunk, melly most már Linztól Konstantinápolyig, 's onnan Trapezuntig, Smyrnaig és Salonichiig terjed, tulajdonkép 4 főosztályt képez: a) Linztól Bécsig; b) Bécsül Pesten keresztül Drenkovaig; c) Skela-Gladovatól Galaczig; 's d) a tengeren. Az első két osztály már is tökéletesen kedvezőleg gyümölcsözött, 's hogy a tengeren, hol a nevezett állomások közt mi nyitók meg a gőzhajózást, még nem jutalmazott eddig vállolatunk ugy, mikép ohajtottuk, főkép e részben tapasztalatlanságunknak kell tulajdonítani, mellynek következtében nem mertünk nagyobb tőkét fordítani rá, 's egyszerre több hajóval föllépni a tág pályatérre, melly esetben sokkal előbb megnyertük volna a közönség bizodalnát, egyszersmind vállolatunknak több utazót 's nagyobb nevezetességű áruzállítást szerezhetvén, mikép az már most világosan kezd kitűnni keleti hajóink növekedő jövedelmzéséből. Így például „Metternich Kelemen hg.” az első 10 hónapban 25,873 ft 7 kr keresett, az utolsó 7 hónapban pedig 50,250 ft. 58 xr. 's majd egészen hasonló irányban mutatkozik a többi hajó jövedelmzése is; pedig meg kell jegyeznünk, miszerint tengeri gőzsisink koránsem valának képesek elfogadni valamennyi megbízatást; mit azonban a most pályára lépő „Stambul” nagysága mellett pontosan fog teljesíthetni. Itt azonban nem kell megállapodnunk, ha mostani kedvező helyzetünket tartósan biztosítani kívánjuk. Ezt pedig csupán „tartalék-hajó” felállítással nyerhetjük meg, mellynek szükségét minden nagyobb szerű gőzhajózási vállolat rég megisméré. Olly folyvásti szolgálattétel, minőt gőzsisink teljesítenek, főleg az annyira viharveszélyes tengeri pályán mulhatlanul megkívánja bizonyos időszak elmulta után, mit Angliában 8 hónapra szoktak tenni, a hajó-kijávitást, mi rendszeren 1-2 hónapba szokott kerülni. 's kétkednek Önök, hogy az illy félbeszakasztás minden előbbi hasznót elnyelni képes? Az olly hajó, mellynek nincs szükség esetén használható helyettese, többnyire addig szokta futni rendes pályáját, míg lehet, csak hogy jövedelme-csökkenést ne legyen kénytelen szenvedni, 's ennek aztán az lesz káros következménye, hogy a kár mindig nagyobbul, 's a kijávitás tömérdek költséget kíván, maga pedig a gőz hosszas időre lelépni kénytelen a pályáról 's azt vetélytársának átengedni. 'S ezenkül minden szállító bizonyosan mindig azon hajót fogja használni, mellyről tudja, hogy van helyettese, 's a szállítás rendszeres időhatárit semmi viszontagság nem zavarhatja meg. A közvélemény már is kedvezőleg nyilatkozott hajóink felől 's Trapezuntban több nevezetes szállító ház kérdé oit utazott ügyviselőnk: bizhatnak e tökéletesen, hogy szükség esetén lesz más gőz is, melly „Metternich Kelemen hg.” helyét pótolandja? Egyébiránt nem tartottuk volna épen szükségesnek a tartalék-gőz-építést kívánni Önöktől, ha Maria-Dorotheát alkalmassnak látánk arra; de ez utóbbit az annyira veszélyes fekete tengeren vihar idején kockázatát nélkül teljességgel nem használhatjuk, 's ez okból a tartalék-hajót V. Ferdinandhoz hasonló nagyságunkat kívánjuk 's 120 löerejűnek, mivel akkor

aztán mindenütt veszély nélkül leend használható, 's személyek és árknak fág helyet fog nyújthatni, mely utóbbi Maria-Dorotheánakon sokszor szük is volt. Egyébiránt mint tartalék-hajót, belsőjében egyszerűbb rendezettel kívánók ellátni Stambul és Kelemen belsőjénél, 's itt egyszerűs mind azon vádra, hogy szükségtelen fényűzéssel árasztjuk el gőzösinket, felvilágításul azt mondjuk: miszerint meg vagyunk arról tökéletesen győződve, hogy azon 10 ezer forint, mellyel egy egy hajóra többet költünk, igen jól kifizetendi magát, mert a' csinos készületű hajók divattá váltak, 's most már mindenki csak a' legszebb gőzöson szeret utazni, ezenkül pedig egyszerűs mind tartósságra nézve sokkal ajánlatosbak a' szilárd készületű hajók 's kevesebb javítgatási költséget kívánnak. Záradékul itt még arra figyelmeztetem Önöket, miszerint tengeri vállalatinkban összesen 862,818 f. 42 xr. fekszik, 's következőleg igen szükséges illy nevezetes tőkét tartalék-hajóval biztosítunk, melly egyébiránt munka nélkül nem fog heverni, hanem a' többi hajó tettelegi munkálata alatt is folyvást használható leend. Ha ki pedig talán mondaná: szaporítsuk inkább folyamiunkon a' gőzöseket, azt biztosíthatjuk, miszerint mennyire szük hajógyárink engedik, e' részben is mindent elkövetünk, mi hatalmunkat túl nem haladja. Minden új, már munkában levő hajóépítést saját erőnkkel vagyunk képesek teljesíteni, mert 382,298 f. 4 xr. fekszik kész pénzárunkban. Nyíltan megvalljuk azonban, hogy, ámbár e' folyó é' évben fog gyümölcsözhetni. Itt még egyszerűs mind megjegyezzük, miszerint Maria-Dorothea rendesen Smyrna-Salonichi közt fog pályázni, Russzia kedvezőbb vesztégintézeti rendelkezési következtében pedig a' Dunán Galaczból Odesszába áruszállításra Libanon 110 tonnaterhű vitorlás hajót használnadunk, mellyet csupán e' végre béreltünk ki. — Végzetül még az kíván határozatot: mi történjek azon fennmaradt 105 részvénytel, mik iránt a' régiebb részvénytulajdonosok vagy nem éltek jogaikkal, vagy elkéstek nyilatkozatjokkal. Egyébiránt az igazgatóság szeretne bírásában maradni a' 105 részvénytel, hogy szükség esetén pénzre tehesse azokat, mellyek eladása után a' társaság egész alaptőkéje 2,100,000 forintra fogna menni. Előadásunkat azon jelentéssel zárjuk, miszerint a' mult közgyűléstől indítványzott alapszabályok módosítása már megnyeré a' legfels. helybenhagyást. — Midőn e' hivatalos előadás folytatásban a' tudósító az új Erős munkaköréről olvasott, egyszerűs mind szükségesnek vélte maga részéről szóval nyilatkozatni: „miszerint, midőn az Erős egy részről maga is tetemes rakományt bíránd el, más részről pedig egyéb nagy hajókat veendhet aladságba, a' gőzhajózás mindenre ki fog terjeszkedhetni, mit eddig a' közönséges hajózás teljesít 's eze kül még sörtéseket, szarvasmarhákat 's t. efélét szállíthatni, a' mit eddig csak hosszas idő 's költségvesztéssel lehet szárazon eszközölni, 's hogy épen most szükséges a' gőzhajózásra nézve illy terjeszkedés 's ismeret-szerzés, midőn olly időszakhoz közelítünk, mellyben rendkívül élénkülend Dunánkon az áruszállítás. Ez időszak pedig azon vasut megnyíltával fog bekövetkezni, melly Bécsből indulván Gönyönel kapcsolatba jövend a' Dunával. Az igazgatóság mindig azt állítja, hogy félbenschakasztás nélküli áruszállítás csak vasuttali összekapcsoltatás után fog a' Dunán divatozhatni. Akkor aztán nem felhetünk többé a' makranozos folyam szeszélyitől, 's a' lipseai kereskedő órára ki fogja számíthatni: mikor érkezendik árúja Oláhországba, Odesszába, Trapezuntba vagy Konstantinápolyba, 's ugyanennyi biztosítást nyújtó ut nem fogja e' magának mindenk fölött kivíni az elsőséget! Több utazó vasutra pártoland ugyan gőzösinkről; de azért nekünk is elég marad, mert sokan szép hajóink számtalan kényelmit nem cserélendik föl kellemetlen összeszorongással a' szük kocsiában. E' szük után végig olvasá jelentését a' tudósító, 's a' gyűlés annak minden pontját helybenhagyá: a' fennmaradt 40,100 forintnyi nyereséget tartalék-tőkéhez csatolni, a' 105 részvényt az igazgatóság által kezeltetni, a' szükséges tengeri tartalék-gőzöst haladék nélkül elkészíttetni, 's az igazgatóságot e' folyó évre megerősíttetni rendelvén. Mielőtt a' gyűlés eloszlanék, Ottenfels b. egy hivatalos jelentését volt szíves közölni a' cs. kir. trapezunti ügyvivőnek, mellyben naponkint emelkedni mondja az ottani kikötőben az ausztriai kereskedést, mit egyedül a' dunagőzhajózási társaságnak kell tulajdonítani. A' gyűlés köszönettel fogadá ez öröndetes tudósítást. E' gyűlésben württembergi király ő fels. képviselője volt Geymüller János Henrik báró, Nádorunké Kis Laj. udv. agens; Metternich Kelem. hgé b. Ottenfels Gschwindt, a' pesti nemz. casinóé Wolkenstein gr. 's t.

A' m. tud. társaság febr. 19kén tartott ülésében folytatólag a' Tájszótár' átnézésével foglalkozott. Ugyanakkor: I. Egy a' Tudománytárba küldött matematikai, 's egy külön nyomtatás végett benyújtott status-gazdasági munkának bírálók rendeltettek. II. Egy költeményes munka az előadott bírálatok' következtésében nyomtatástól elmozdított. III. A' könyv- és illetőleg kéziratárt következendő hazafiak nevelték: a) Giesmanczay József plebános több régi könyv közt Koháry verseivel 's Barclay Argenisének magyar verses fordításával — (kézirat a' XVIII. század' első feléből.) — b) az Athenaeum és Figyelmező' szerkesztősége e' folyóiratok' mult évi második felével; c) Matusik András rozsnai prof. e' munkácskájával kedveskedett: Alphabetum et Orthographia universalis, Rozsnyó, 1837. IV. Dr. és besztercebányai prof. Zipser C. A. egy, különösen a' magyar haza' földismeretére szolgáló, maga által szedett és rendezett ásványgyűjtemény' első századával nevelte a' társaság' tárait, ezen gyűjtemény mindenkor külön, 's a' beküldő neve alatt őriztetni határoztatott.

KÜLÖNFÉLE: Teme s vmegyébül febr. 20kárul ezt írják: Bácsáiban ugy szólván el is feledkeztünk már a' télről, mert a' január 27ki nagy olvadás óta jeget alig alig látunk. Szerencsések, kik az első télfagy okozta jéggel megtölték jégvermeiket, mert most már azt itt nem kaphatnak. Egész olasz éghajlattá langyult vidékünk e' hónapban, ugy hogy az oláhság juha e' hónap eleje óta folyvást a' szabadmezőn cserkész 's legelész. Tegnapelőtt majd egy hüvelyknyi hó esett ugyan; de hihetőleg ezt is elenyésztek egy pár nap alatt a' nap sugarai, ha kivált az e' napokban az al Dunától huzamosan fúdogált hideg szél, melly az ottan uralkodó télnek esalhatatlan tanujele, enyhülni fog. A' repceze igen gyönyörű, ha később a' száraz hideg meg nem csikarja; de a' kései vetésű buza silány, a' korábbi szép és buja. Már itt a' földész műszereit föl is készíttete tavaszi szántásra 's minden órán indulandó szándéku vala e' munkára, ha ez utóbbi napok száraz fagya meg nem gemberítette volna kissé földünk felületét. — Az erdélyi hegyek rögtön elolvadt havai ugy felduzaszták a' Körös folyamok medreit, hogy ezek partjaikon tulesaponganak

és Sarkad' ezzel szomszéd körösmellék lapályit eláraszták. A' Maros 's Tisza is mód nélkül dagadt, ámbár ez jégpánczelát még nem öltötte le. — Bács megye is érezte a' jan. 23ki földrengést, kivált Petrovácz, Uj-Verbász 's t. helyen, de kis mértékben 's igy minden kár nélkül. (Némelyek szerint e' rengés Budán is észrevehető volt.) — A' tiszt. kegyes szerzet tagjainak nevelés ügyében tett buzgó szorgalmukat az egész haza illó méltánnyal ismeri meg, mit azon körülmény is bizonyít, hogy tanító intézeteikben majd évről évre növekszik a' tanuló száma. Pesten a' most mult iskolai első félévben 780 tanuló nyert oktatást, valláskülönbség nélkül, a' kegyes szerzet gymnasiumában. —

PORTUGÁLIA.

Lissabon jan. 29én: A' cortes jan. 26iki ülésében ismeré el ünnepelesen Pedro de Alcantara hget trónörökösnek. A' ház karzata tömve vala, mert soknak illyes ünnepegyrül más fogalma volt. Jan. 27ki ülésben az elnök tudósítá a' cortest, milly barátságosan fogadá a' királyné őt 's a' küldöttséget, melly a' trónörökös-megismerési oklevelet nyújtotta által. A' királyné válasza az elnök beszédére következő vala: „A' hűség ez új jeléért, mellyel a' nemzet cortese előmbé járul, szerfölött le vagyok kötelezve. Pedro de Alcantara hg megismertetése törvényes trónörökösül, biztosítja szeretett fiam' jogait, mi a' béke, gyarapulás 's barátságos egyetértésnek tartós biztosítékot ad. E' miatt valódi örömtől vagyok elragadtatva 's habára' hg gyermekése most gátolja is ez érzések bírását, reményem, hogy jövendőben gondos nevelés mellett a' portugál nemzet kívánatinak 's reményinek megfelelő. — Angol lapok Lissabonbul febr. 7érül hírlík: „Sa da Bandeira, első 's külügyi miníster ideiglen a' hadi tárczát is viendi. Ezen miníster a' febr. 5ki cortesülésben nyilvánítá, hogy d. Miguel Portugáliába akar rontani 's hogy a' kormánynak a' nyugati szigetek bátorsága felett örköndnie kell. Bomfim b. tengerész 's hadi miníster bejelenté a' cortesnek, miszerint már elboacsattatását beadá, mert a' tróntul nem kapta meg a' remélt segítséget. Ezen alkotmány elleni kifejezése miatt Gariet uba igazítá. A' cortes végtelenül vitáz a' pénzügyi terven, melly aligha szürend pengő következményeket. — A' spanyol királyné teljeshatalnu követe által a' lissaboni udvarnál Ferdinánd királynak az arany gyapjas rend díszjelét küldé meg. —

SPANYOLORSZÁG.

Madridi febr. 9iki levelek szerint a' követkamra a' főváras választásit megerősíté, a' sevillaiakat pedig harmadszor is félre veté. A' harcmezőről eddig érkező kedvező tudósításokat, most már kedvetlenek kezdik váltogatni a' királyné ügyére nézve. Valencia tartomány éjszaki részében ugyanis Morella bevétele után Benicarlo révvárat is elfoglalt Cabrera, 's 33 őrkatonát azonnal fűbe lövete. Más hírek szerint azonban ez új hódítványt Oraa közeledte miatt csakhamar ismét ellagyni vala kénytelen. Basilio Garcia Palillos sergeivel együtt Ubedaban úte táborn, Jaen tartomány közepén, Guadalimar 's Guadalquivir folyamok között, 's tábornszemei Sierra de Cazorlaban örköndnek. Mint mondják, Narvaez christinói tábornok legközelebb egész erővel szándékozik megkezdenni hadi munkálait Garcia sergei ellen. Sevilla, Granada 's egyéb déli tartományok ostromállapotba helyeztetvék. Bayonne levelek febr. 13ikról ezt írják: „Espartero még mindegyre folytatja hátrálását Ebro folyam mentében, Balmasedán kívül még Villanueva de Mena, Villarcayo 's Medina del Pomar (Balmasedától délnyugatra O-Castiliában) városokban is földig lerontatá az erősítvényeket. Egyébiránt a' christinók már elhagytak Mena völgyet, 's mint látszik, Ebro folyam bal partján szándékoznak erős állásokba helyezkedni; a' carlosi sergek ellenben, ha eddigi mozdulatikból valószínűleg következtethetni, alkalmasint Navarra irányában készülnek összpontosulni, 's ha a' pár nap óta szárnyra kelt hírek hitelt adhatni, új szállítvány fogja nem sokára Ebro folyamot átépni, Mendavia mellett Goni paranesi alatt. A' trónkövetelő febr. 13kán Tolosából Estelába vala indulandó. —

Csatatérül jött újabb hírek szerint, Espartero febr. Sán visszafordult Logronno felé és 10én már Lodosaig nyomult. Mint látszik, Estellát szándéka megtámadni, hová a' trónkövetelő törekszik eljuthatni hét zászlóalj 's a' navarrai sergek kíséretében, mit bekén bajosan fog eszközölni, mert Narvaez már egész sergestül nem sokára meginduland utána — Sanz tábornok 's Pardinnas febr. 4ikén megtámadák Ubeda 's Baeza közt Basilio Garcia sergeit, 's fényes diadalt víttak ki fölöttük. A' csatát délelőti 10 órakor kezdé meg a' lovasság, 's már első rohantával szerencsésen megdönté a' lázadók harezrendét, ugy, hogy a' nyomban csatatéren megjelent christinói gyalogság már alig talált munkára, 's a' carlosiak egy faluba nyomult néhány csapatit onnan rövid tusa után kiűzé, a' falut pedig fölgyújtá. Az ellenség e' csatában számos halottat veszté, 's a' győzelmes alkotmányos sereg 1 fő-12 altisztet 's 4 száznál több követézt ejte foglyul a' carlosiak közül. A' királyné emberei részéről említést is alig érdemel a' vesztéség. Az ellenség csata után tüstint rendetlen futásban keresztül ment Guadalquivir folyamon 's Cazorla felé hátrált. Narvaez tábora is folyvást növekszik, mit főleg az andalusiai tartományi küldöttségnek köszönhet, melly példás buzgalommal segíté őt a' tartalék-sereg-fölállításban, 's különösen nevezetes pénzmennyiséget ajánlott a' katonák fölruházására. — Az estremadurái főkörmányzó, Santiago Mendez-Vigo, is szerencsés volt: jan. 28kán t. i. hirtelen összeszedett csapatival Guadalupe felé nyomult, 's a' carlosiak, jöttének első hírére, futásban keresek menekvésüket, ő pedig elfoglaltá a' várast 's az ellenség-üldözést Crespo ezredesre bizá. —

Legújabb hadi hírek szerint San-Sebastianból febr. 7ikrül O' Donnell 's Jochnus alkotmányos tábornokok 1700 emberrel megtámadák a' lázadókat Guetariában 's rövid csata után tetemes vesztéséggel kiűzék őket oman.

A N G L I A

Az alsóházi febr 13iki ülésben Wackley a' glasgowi gyapot-fonók ügyében szólott, 14ikén pedig több kérelem került szőnyegre titkos szavazás, választás-jog-kiterjesztés, levélvitelbér-esökkentés, a' nyugatindiai szerezések tanulási-jeje 's a' t. iránt. Ezután Hume kelt föl, 's mivel több ármánykodó torylap folyvást vétkes egyetértésről vádolja őt a' canadai zendülők főnökivel, névszerint Papineauval 's Mackenzievel (a' Times éppen most közöl a' Toronto lapból állítólagos levelezést „Hume József czégyeres áruoló 's Duncombe Judások Judása közt) jelenté: miszerint febr. 20ikán indítványt teend, hogy a' kormány hiteles másolatban közölje a' házzal azon levelezést, melly közötté, és Roebuck, Papineau, Mackenzie 's Duncombe közt folyt. (Halljuk! halljuk!) A' vizsgáló biztosság jelentése a' longfordi grófság szabadelmü parlamenti követválasztását jogszerűnek ítélvén, a' Spottiswoode, féle aláírat sükere tetemesül csökkenteni látszik. — A' királynénál febr. 14ikén volt az első reggeli udvarlat st. James palotában. Külföldi követségeken kívül a' canterburyi érsek és számos főnemesség volt jelen e' fényes tisztelgésen. — Elhunyt Eldon gr. végintézetében két leányának fejenként 4 ezer font sterlingnyi évi jövedelmet hagyott, minden unokájának pedig egyenkint 10 ezer fontot, 's ezenkívül minden szolgálójának 50—10 fontot. A' devenporti postával a' francia követt levelet kapván Londonban, három ezer pengő forintot vala kénytelen postabérül fizetni. —

London, febr. 16ikán: A' tegnapi felsőházi ülésben Brougham l. miután két kérelmet nyujta be a' glasgowi gyapotfonók részéről, ismétlé már kimondott nézeteit a' skót törvények e' részbeni szigorúsága iránt, melly annyira különbözik az angol rokonemü törvényektől, 's kívánatot jelenté, hogy a' ház tegyen lépéseket a' koronánál megkegyelmeztetésük iránt, egyszersmind több ez ügyet tárgyzó irat előterjesztését indítványozván. Melbourne l. keserü gúnyal törekvék megczáfolni a' ns lord szavait, 's jelesül azt állítá, hogy illy nyilatkozatok még vakmerőbbekké teendik a' dolgozók társulatit 's olly tetemes kárt okozandnak, mellyet a' ns és tudós l. politikai gazdálkodásról tartani szokott leczkéji teljességgel nem leendnek képesek jóvá tenni, valamint azon keserűségek sem, mikkel halmozni szereti követtársait a' felsőházban. Brougham ingerülten felelt, 's az egész ügy határozat nélkül maradt. — Az alsóházban szokott indítványával lépett föl e' napon Grote, a' parlamenti választásoknál divatba hozatandó titkos szavazás ügyében; indítványa hosszas és igen érdekes vitára nyujtott alkalmat; azonban, 315 szóval 198 ellen kisebbségben maradt. A' miniszteriek örvendnek ugyan e' győzelmen; de a' radicaloknak sincsen busongásra éppen okuk, mert 1838 óta már 90 szót nyertek e' részben, miből méltán következtethetni Russell J. lorddal, miszerint a' titkos szavazást csakugyan nem sokáig fogja már elkerülhetni a' kormány. A' megpörlött szabadelmü választásokat vizsgáló biztosság már négy illy szabadelmü választást hirdete ki jogszerűnek, 's a' toryk majd megpukkadnak, hogy a' Spottiswoode féle „szent aláíratból“ így minden süker nélkül hullongnak sárba az összekoldult szép pénzmennyiségek. —

„Gladiator“ rakhajó jan. 20ikaig terjedő híreket hozott Uj-Yorkból Portsmouthba, mellyek szerint az elégületlenek Navy-Islandot már végkép elhagyák. Jan. 12ikén ugyanis kemény tüzet intézének a' királypártiak a' canadai partokrol Navy-Islandra; a' zendülők mindazáltal csupán egy holtat vesztek. Számos angol golyó az éjszakamerikai szabad tartományokhoz tartozó „nagy szigetre“ röpült akkor 's az ottani éjszakamerikai ezredes, Ira Ayer, jan. 13ikán a' nagy szigetről levelet intéze M' Nab angol ezredeshez, a' mellyben sérelemnek nyilatkoztatá, hogy vigyázatlanság, vagy rossz akarat illy tetemesül megsérté a' senleget. M' Nab ezredes chippei tábor szállásáról még ugyanazon nap válaszolván történetességéből eredetnek jelenté a' balesetet, mit a' sziget helyzete elkerülhetlenné tesz; egyéb iránt jövedőre nézve kétszerezett figyelemmel ígerte álguyit irányoztatni, minden kellemetlen botrány elkerülhetése végett. Ambár a' jan. 12iki álguyuzás kevés kárt okozott a' szigeten, még sem tarták tanácsosnak az elégületlenek bevárni ismétli megújulását, 's mivel az egyesült szabad tartományok elnökétől küldött Scott ezredes és az uj-yorki kormányzó rendes katonasággal jelent meg Niagara partján, kiadák önkényleg azon fegyvereket, miket az uj-yorki tartományokból magukkal vittek, 's jan. 14—15ike közt éjjel mély esőndben elhagyák Navy-Islandot. Most a' nagy szigeten tanyáznak, honnan eloszlan szándékoznak. Niagara közepe két angol fegyveres hajó horgonyoz, 's figyelemmel vizsgálja a' zendülők mozdulatit 's „Barcelona“ éjszakamerikai gőzöst, melly ellen gyanu támadott az angol seregnél. Az egyesült szabad tartományok marsallja 's alattvalói parancsot kaptak a' zendülők főnökeinek elfogására; de nem igen valószínű, hogy egyet is kaphassanak meg közülök, mert a' partlakosok érzelmei annyira rokonultak a' zendülők irányával, hogy mindent elkövetnek az üldöző törvény kezeiből megmentésükre. — A' felső-canadai parlament jan. 4ikén ellenzés nélkül elfogadá a' személyes szabadság fölfüggesztése iránt benyujtott legújabb törvényjavaslatot. Későbbi tudósítás szerint, jan. 24ikerül, a' főnebbi hírek tökéletesen valósnak, 's csak az járul még hozzájuk, hogy a' zendülők Erie tó nyugati részén, közel Malden erősséghez települtek meg valamely szigeteckén. Parancsnokuk, az ismét Van Renselaer, midőn az egyesült tartományokban partra szállott, fogságba került; kezség-állítás után mindazáltal ismét visszanyeré szabadságát 's innen Albanyba költözék.

A' főnebbi, Canadát tárgyzó hírekhez még következő újabb tudósítás járul: „Miatán a' zendülők Navy-Islandot elhagyák, az angolok elfoglalák az üres fészket és kitűzék erősítvényin a' brit lobogót. A' kormányzó, mint hírlik, megerősíteni szándékozik az olly könnyen elfoglalt állomást. Macnab ezredes ismét megkezdé hivatalkodását, mint felső-canadai házelnök, 's már most helyette Maitland ezredes folytatja a' pa-

rancsnokságot a' zendülők csapati ellen. Van Renselaer nem Albanyba utazott, mint főnebb korábbi tudósítás után említők, hanem Michigan tartományba, mellynek határin újra kiűtött a' lázadás. Ez iránt Detroitból, Michigan tartomány hasonló folyam melletti fővárasából, következő részleteket írnak, jan. 7ikerül: „A' legközelebb mult 3 napban nagy ingerültség uralkodott városunk falai közt. Napfényre jött ugyanis bizonyos összeesküvés terv, mellyet néhány itt mulató canadai 's egyebek az angol kormány ellen koholtak. Eleinte általánosan hívők, miszerint az egész mozgalom csupán gyűlésekre 's némi szabadelmü határozatokra fog terjeszkedni; de egészen más irányt vön a' dolog. Jan. 4diki éjjel ugyanis az iteni polgár-katonaság fegyvereit titkon elszedék a' lázadók, nappal pedig Monroeben 400 puskát erőszakkal foglalának el, 's az iteni börtönökből is elszedék a' fegyvereket. Másnap egy kis fegyveres hajón 800 puskát, 100 embert 's nevezetes mennyiségű élelmi szerezket szállítanak Bois-Blanc angol szigetre, Malden erősség irányában. A' dearboni lőportárt is megtámadák a' lázadók; de nagyobb erőnek engedve visszavonulni voltak kénytelenek. Egyébiránt Gibraltarban is vannak követők a' lázadókknak 's összes számukat 700 főnyire tehetni. Bois-Blanc szigeten erős állásba szándékozik helyezkedni, 's őrséget hagyni, maguk pedig aztán Mackenzievel egyesülendnek. A' michigani kormányzó, Mazon, négy nap előtt fölszólítást bocsáta közre, a' semleg-megsértést az egyesült szabad tartományok részéről elhárítani akarólag; de az minden süker nélkül maradt. Tegnap gőzöst indíta kormányzónk a' zendülők említett fegyveres hajója után szükséges elővigyázat végett; de a' lázadók álguyutzzal fenyegeték a' gőzös legénységét; ha közelitni merészlenének. Városunkat kettős veszély fenyegeti: a' zendülők részéről t. i. kirablás, a' királyiakérol pedig álguyuzás. Hatóságunk önkényes fegyveres csapatokat állíta föl a' város védelmire 's 200 embert küldé a' zendülők hajója ellen. Sutherland ezredes, ki eddig Ohio tartományban toborzott a' zendülők számára, 70 emberrel hozzájuk csatlakozék.

F R A N C Z I A O R S Z Á G.

Legközelebb ismét titkos játék-barlangra bukkant a' parisi szemes rendőrség, 's az elfogott négy bankártól 1—2 ezer franknyi pénzbüntetésre 's 3—6 hónapig fogságra ítélte a' fenytő törvényszék. Montpellierben is találtak hasonló titkos játéktanyára, mellyben leginkább a' diákok vesztegeték idejüket 's pénzüket. — A' kamraelnök febr. elején fényes táncvizsgalmat adván Parisban, mindenki feszült figyelemmel várta: minő öltözetben fognak megjelenni házánál a' követkamrai tagok, mivel éppen pár nappal az előtt vitaták az öltözet-kérdést a' kamrákban, 's valamennyi követ fekete frakkban jelent meg. (Messenger.) A' követkamranak a' rabszolgaság ügyében tett nyilatkozata nem sokára megmutatand a' következményit, annyival inkább, mivel a' kamrai határozat legsürgetőbb szükség sietteté. Két év mulva az angol gyarmatosak rabszolgáit t. i. egészen szabadok leendnek, 's a' mi 200,000 rabszolgánkat, mond több előre látó politikus, két év mulva 9 százezer szabaddá lett szerezsen környezend! „Vélik Önök, mondá Delaborde, hogy illy tetudolog ellenében megmenthetni a' rabszolgaság elvét? A' rabszolgaság-megszüntetés kérdése önkényleg túl elönkbe; kézsítsék el azt Önök komolyan, mert elkerülhetni már többé nem fogják. —

A' követkamrában febr. 15ikén a' jogminister törvényjavaslatot terjesztett elő a' részvényes társaságok törvényszerű állása iránt, a' nyilvános munkák minisztere pedig következő hitelt kívánt: 1) vasutra Parisból az éjszakai határszélékhez 80 millió frankot; 2) Parisból Havre 's Rouen felé 32 milliót; 3) Parisból Orleansig 20 milliót; 4) 's Marseilleből Avignonig 25 millió frankot. — A' jour. du Commerce szerint Nemours hg veszélyesen beteg; e' hir azonban még további valósulást vár, mivel több lap ellenkezőleg nyilatkozik, vagy már meggyógyultnak mondja e' hget. — Passy követ a' rabszolga-gyermekek fölszabadíttatását a' francia gyarmatokban, igen élénkül sürgeti; Molé azonban az egész ügyet korszerűtlennek mondja, főleg az egyesült szabad tartományokban uralkodó elégületlen mozgás miatt. Febr. 16ikán a' páirkamra Damrémont tábornok özvegyének nyugpénzét kezdé vitatni, 's Villemain indítványára következő záradékkal: „Az özvegy elhunytá után két gyermekire szálljon a' nyugpénz“ elfogadá. Az ekint módosított indítvány már most helybenhagyás végett ujjolag a' követkamra elibe kerülend. — Constantinebul nyugtalanító hírek érkeznek. A' kaid (városi kormányzó) zsarlási miatt ugyanis mindegyre kisebb számmal jönnek vásárra az arabok, a' városban lakó mór családok pedig csoportosan a' déli tartományokba költöznek. Achmet bey Milah város körül táborozgat, 's a' tartomány egyéb részeiben legzabotlanabb fejtelenség uralkodik. Az utakat minden irányban rabló-csapatok teszik járathatókká, mellyek a' bey sergeiből szakadoztak el, miután többé nem fizetheték zsoldjokat az elszegényült Achmet. Általánosan hiszik, miszerint a' kormány fölhagyni szándékozik Constantinenal, mivel minden europainak tiltja ott a' megtelepülést. Achmet minden föltét alatt kész már szerződésre lépni, csak hogy megnyithassa magának elveszteit székvárosához az utat. Valóban kívánhatni, hogy a' kormány béküljön ki e' bey-jel, ki többé bizonyosan nem lesz elég vakmerő fegyvert emelni a' francziák ellen, 's a' kikötendő adót tudni fogja kicsikarni az adózóktól. 'S ezenkül Franciaország kereskedése is sokkal nagyobb hasznot húzhatna a' békes tartományból, mint most illy szüntelen forrongás közt. Egyébiránt még attól is felhetni, hogy végre majd e' tartomány is Adb-el-Kader hatalmába jutand.

O L A S Z O R S Z Á G.

Róma jan. 25kén. Tegnap egy vagyonos véczellért fejeztek le, kit szántsándékos gyilkolás miatt ítétek halálra. Hitvese megölését is neki tulajdonítják. Már régóta ülte tömlöczét 's midőn tennap élte utolsó napja bekövetkezék, gyónni nem akart; illy eseten a' romai szent-egyházakban misét mondanak 's imádkoznak a' bűnös megtéréseért, 's reggeltől napnyugot utáni két óraig időtis engednek megtérésre 's

törődelemre. De minden eszköz fogamat nélküli volt, mintegy őrlt dühöngve, a rábeszélők egyikét még fogaival támoda meg 's délután 4 órakor lépett vala vépadra. Testét egész éjjel ott hagyák; még háromra vár ilyen sors. A' tömlőzőkben 26 rab van halálra ítélve. A' jog 's rendőrségi dolgokban nagyobb szigorúság kezd uralkodni. — E' napokban a' nápolyi király hitvesével kocsizván Nápoly utcáin megpillant egy katonatisztet polgári köntösben, mi pedig szigoron tilalmas. A' király azonnal megállíttatja kocsiját 's mivel látja, hogy a' tiszt szépen meg akar illanni, egy más közel álló egyenruhás tisztet szólít elé. Ez a' kocsit azon oldalához lépe, mellyen a' királyné ült. „Látja e Ön ott ama' tisztet polgári öltözetben, menjen utána, vezesse őt az ezredeshez, ki azonnal adja tudára elboacsátatását“ így szólt a' király, a' tiszt pedig e' szigorú parancs által meglepetve, minék jeleit a' királyné arczán is észrevehé, hirtelen a' királynéhoz fordul e' szavakkal: „Nem értém jól ő fölségét, de gondolom ő föls. azt parancsolá, hogy ama' polgári köntösű tisztet a' porkolábhöz küldjem.“ Mire a' királyné hirtelen ezt válaszolá: „Igen igen, úgy gondolom, úgy mondotta férjem, nemde?“ 's a' királyné e' közbeszóltá illy kedves módon egy perc alatt lecsendesíté a' király haragját 's e' szavakkal hagyá helyben a' királyné ítéletét: „Igen, mondja Ön az ezredesnek, mivel a' királyné kívánja, ama' katonatisztet csak egy pár napra csukassa be.“ — Néhány nap óta egy biztosság dolgozik a' Florenz 's Livorno közti vasut tervén 's Pisáig egy mellékvonalén. Az eddigi munkálatok biztos reménnyel kecsegtetnek, mert most is naponkint Florenz 's Livorno közta' szállítási teher egy millio font; ha ide számíttjuk az utazókat, úgy e' vállalat kedvező következményű leend. A' Livorno 's Florenz közti vasut 54 olasz mföld leszén, 's Pisához igen közel fog esni. Toscanában egy új gazdag kőszénbánya felföldöztetése szökkenü a' várakozást; eddig Olaszországban franczia kőszén használtak. Mihelyt egyezését adja erre a' nagyhg, reményljük, hogy a' részvényeket azonnal elkapdossák, mert az egész nép e' vállalat mellett nyilatkozik. — Pápa ő sz. febr. 12kén tartott titkos consistoriumban többekkel együtt Giuseppe Mezzofantit a' pápai könyvtár első örét 's a' magyar tudom. Akadémia' külföldi tagját ('s a' világ első polyglottját, ki 36 élő 's holt nyelven folyvást ír 's beszél) is bíbornokká nevezte ki, született sept. 19kén 1774ben. —

N É M E T O R S Z Á G.

Osnabrück, febr. 7én. Tegnap választattak meg a' jelen országgyűlésre követet választandók. A' választók számosan jelentek meg 's a' város két negyedében egyhangulag, a' másik kétnegyedben nagyon csekély kivétellel azt határozták, hogy a' választás az ország alaptörvénye kikötése mellett tör énjék. A' tanács mai ülésében 's a' kikötés mellett választott választók (szám szerint 30an) azt határozták, miszerint az országgyűlésre nem küldnek követet 's továbbá az ország alaptörvénye fentartására minden törvényes eszközt használndnak.

Az erfurti városi tanács romjait az ottani zárdának, mellyben Luther Márton 300 évvel ezelőtt mint szerzetes élt vala, megvette, 's belőle kényelmes lakást építtete, dr Luther János Melchior, erfurti egyetem tanítója őt árvái számára, kik mindnyájan a' nagy reformatortul szármoztak. — A' müncheni lap szerint Mecklenburg nagyhg 's orleansi hg 's hgné közti viszonyok ismét jó lábón állanak, 's egymással leveleznek, az orleansi hgné a' nagyhg huga. — A' badeni kamra Mittermaier titkos tanácsnokot választá elnökeül, ki igen csinos beszédben köszöné meg e' bizalmat, 's többek közt mondá: „Korunk legnagyobb kérdése von benünket e' ház' termeibe tanácskozni azon találmányról, melly által messze táji népek egymáshoz közelíttetnek. Eddig sok hasztalan időt vesztünk utazás által, ezután kevés idő fog kívántatni, hogy barát barátját, tiszt tisztársát meglátogathassa, 's főleg a' közlések vasutak által szerfölött könnyebbíttetnek.“ Továbbá: „Nem igen merész képzet, ha vasutak építésében országunk jövőndő kereskedése 's közlekedése növekedő virágzását szemléljük.“ — A' göttingai egyetem tanítóji követ választásul febr. 11én gyűltek össze, választási jog csak rendes tanítót illet; heves viták keletkezének 's két órai ülés után minden választás nélkül oszlottak szét; némellyek ennek okául azt állítják, hogy a' választók nem voltak elég számmal jelen, 's így ismét összegyűlendnek választásra; némelly tanítók betegséggel mentegetek meg nem jelenésüket. — A' württembergi követkamra febr. 15ki ülésében elvégző a' büntető törvénykönyv általános része fölötti tanácskozását. A' különös rész, némelly általános határozatok után az ország elleni vétségeken kezdődik. — Hirlik, hogy Ewald tanítót a' württembergi kormány meghívá Tübingába az iteni akadémiai tanács egyhangu javaslatára; e' hírnek az ad legnagyobb hitelt, hogy ott a' keleti literatura tanítószéke már rég üres; elfogadjá-e Ewald e' meghívást? még nem tudni. — Götinga város Hugo jogtanácsnokot választá meg követül. Ez Müller Otfriednak sógora 's az ország alaptörvénye fentartása mellett ír alá a' hódulási tétetvényt 's 33 szó közül 23 volt mellette. — A' hoyiai földbirtokosak is az 1833ki alkotmány melletti férfiat választának, t. i. az ifj. Langot. — Febr. 13án választá Hannovera székesváros Mayer városbíró követül 24 szóval, Rumann városi igazgató megválasztására ugyan a' kormány sokat elkövetett, mégis csak 11 szavat kapott. A' tanács a' választás mellé az 1833ki alkotmány részire esatolt ellemmondást.

Braunschweig, febr. 1jén: Ma az udvari színházban egy igen szomorú esetnek valánk tanúji. Ugyanis a' beduinok egyikét a' lovagársági mutatóvány alatt a' másik beduin föbbe lövé. A' mutatóvány minden tigris 's oroszlan-ugrás mellett kar- 's fegyvergyakorlattal jól ment egészen a' beduinok fejök feletti nagy ugrásig, mit egy öreg beduin, ki főleg afrikai arczvonási miatt tűnt szembe, fegyverrel vitt véghez, mellyet a' légben

ugrása közt elsütött. A' löszernek, erős fojtással levén megöltve, elsüttek közvetlenül a' legifjabb, mintegy 16 évü beduinak fejét kellett érnie. Lövés után az ifju nyakához kapott 's a' disztvények közé vonulván szótlanul az öltöző-szobába tántorgott. Csak itt vevék először észre, hogy megsérült. Prokols orvos megvizsgálá a' sebet. A' sértés nyakán történt, mellyet a' fojtás okozott, de nem mutatkozték veszélyesnek. Mialatt a' megsérültet lakába vinnék, a' többi beduin vígan folytatá mutatóványit 's kedvvel hagyá oda a' színpadot. A' megsérült még azon éjjel meghalt, 's a' beduinok olly fájdalom jeleit adák, mi méltán meglepő volt. Másnap a' test-boncsoláskor jelen voltak a' beduinok, aggasztó 's sirmalmas képükön látható vala, miszerint földijök testét vagdaltatni fájlalák. Kiváncsi felelemmel szemlélték a' jegyzőkönyvbe iktatást, 's csudáltak azon hozszadalmat, melly Európában mindennapi. A' tettes legmélyebb fájdalmat nyilvánítá: összezsugorodva ült a' szegleiben 's némán tekinté a' holttestet. Beszélk, hogy épen ő az, kinek ötmátra bizák a' halott szüléji gyermeköket 's ő beszélté rá az ifjut a' nagyvilágba utazásra. Személyes barátság is köté ezenkül a' tettest a' halotthoz. Ő fens. a' várbeli temetőben engede helyt a' holttestnek, mellyet megmosva 's felöltöztetve, de minden szertartás nélkül, afrikai módra temettek el. —

A' müncheni polit. lap szerint febr. 16án „Az időszi saktó nagy 's kiszámíthatatlan befolyást gyakorol korunkra nézve 's fejlődésire, de hogy gyakorta visszaélnék vele a' vallás, jog 's szabadságnak sirt ásva; ez azon tett eslettdolog, mit sajnálhatni, de nem tagadhatni. Soknál e' közlés-mód már majd egyedüli tanítás-forrássá vált 's mi naponkint százsoros vizsgálattal ismételtetik, az, hogy bár észrevédenül de ellenállhatlan hatalmat gyakorol az értelem; 's így lön tanjaibul meggyőződés 's szavaibul tett 's gyakorta sikerült a' legelvontabb elméleteket gyakorlatba hozni, azoknak törvényes elismerést szerzeni 's valósíttatásuk által következményeket előidézni, miket kezdeiben senki sem gyanita 's miktől tán azon elméletek alkotóji is visszarettegének vala. E' hatalom ellenében a' kath. Németország tetemes kárt szenved, mi főleg abbul származik, hogy a' jelen 's mult idők tüneményeit többnyire a' kath. egyház elleni magyarazgatják 's ítéltetik; ugyanis ennek mindeddig organuma hiányozott, melly meggyőződését méltóságához illőleg a' jog 's történet köréiben előállítaná, 's melly minden rokonérzetűt az egyházi 's politikai rend védtetére a' harczolgatások 's ellenségeskedések irányában szellemileg összpontosítaná; ez olly szükség, mit napilapok teljesíteni nem képesek, mert legfőbb feladatok a' napszülte u donságok közlése, miket aztán esendesb vizsgálódásnak adnak által, melly megemlékezve a' multa, szemügyre véve a' jövőt tart ítéletet a' jelen szelleméről 's saját nevével nevezi el. E' körülmények indíták alulírtakat e' f. év april 1jéül: „Historisch-politische Blätter für das katholische Teutschland“ című 's a' fenérintett kívánatoknak lehetőségig megfelelő folyóirat kiadására. Velök több hasonló rokonérzetű barát egyesüle, közülök név szerint: Bayer tanácsnok, Döllinger tanító, M. von Freyberg báró, Görres tanító, Mühler 's Moy, kikhez többen, mint hisszük 's reményljük, közel 's távolban csatlakozandnak 's dolgozataikkal, mint lapunk szellemében 's modorában írottakkal, segitendnek. Nem kételkedünk továbbá, hogy azok, kik ez elveket javallják, folyóiratuuk terjesztésiben iparkodni fognak. Minden hónap 1jén 's 15én jelenik meg lapunk, 's legközelebb ezéjja a' status-jog 's politika körében az al statusbölcsesség lázadási 's despotai tanjai ellen a' valódiszabadság 's jogelveinek hirdetésével harczolni, 's a' történeírásban a' pártszellem naponkint terjedő mérészleti ellen gátot vetni, 's végre a' kath. Németországnak az önálló ítéletalakításra a' politikai 's literariai napitüneményekről anyagot, segédeszközt 's irányt adni. Tartalmára nézve következő: 1) a' folyó történetek rövid krónikáján kívül, időrül időre ezeknek nagyobb átnézetét 's összeállítását közlendü. A' 2dik szak politikai, nemzeti-gazdasági 's történeli tartalmu dolgozatoknak lesz szánya. Theologiai tárgyak sem zártanak innen ki, mennyiben az egész céljával megegyeznek 's nagyobb községre nézve érdekekkel bírnak; 3) bár a' kiadók 's dolgozóitarsaik ezéjja nem az, hogy e' lapokban bírálati intézetet állítsanak, mégis érdekes írományok, ha bár szépművészeti tartalmuak, bírálat 's rövid literariai 's historiai jegyzetek 's utba igazítások is fölvetetnek. A' kiadók 's dolgozó társaik figyelme kizárólag odajárul, miszerint politikai 's egyházi tárgyakra nézve az igazságának gyűlölet 's félelem nélkül szolgáljanak, de egyszersmind tárgyukhoz illő tisztelettel szóljanak közleményeikben 's vizsgálatikban. Lapjainkbul 2—3 nagy Sad ivnyt füzetek közül 12 tesz egy kötetet, két kötet pedig egy évi folyamatot. Külföldiekre az előfizetés postákon történik arányos áremelés mellett, vagy pedig könyváros uton megszerezhetni három évnegyedre 9 frjával 's 1839 jan. 1jéül félévénkim 6 fr. A' könyvárosi megrendelést elfogadjá Münchenben a' literariai-művészeti intézet. Dr. Philipps G. a' jog rend. nyilv. tanítója 's a' tudom. akadémia tagja. Dr. Görres G. —

A M E R I K A.

Standard Bahiából jan. 3aig közöl híreket. Néhány nap előtt Pernambuco 5 brazíliai hadi hajó 700 emberrel, Riobul pedig egy gőzös 's fregát 800zal érkezék Bahia elibe. A' várost fogják ezek ostromlani 's chség által — mert a' lázadók élelmi-szerben szűkölködnek — feladásra kénytetni. A' zendülők három baltimorei hajót vettek, mellyen hihetőleg szükség esetén a' vezérek futandnak meg. —

E L E G Y H I R.

Hüversumban (Hollandban) jan. közepén 100 éves öreg halt meg, ki 18 gyermekét kísérte sírjába.

GABONAAR. Pest mártz. 2án: Rozs 36 312/3 — Árpa: 30 2/3 261/3 — Zab 24, 22 2/3 — Kőles kása: 93 1/3, 86 2/3 — Kukoricza: 36, 34 2/3.